

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 8 lipca 2015 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2013/0309 (COD)

10409/1/15
REV 1

TELECOM 157
COMPET 324
MI 430
CONSOM 119
CODEC 963

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitety Stałych Przedstawicieli
Nr dok. Kom.:	13555/13 TELECOM 232 COMPET 646 MI 753 CONSOM 161 CODEC 2000
Dotyczy:	Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki dotyczące europejskiego jednolitego rynku łączności elektronicznej i mającego na celu zapewnienie łączności na całym kontynencie, zmieniającego dyrektywy 2002/20/WE, 2002/21/WE i 2002/22/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1211/2009 i (UE) nr 531/2012 - Analiza ostatecznego tekstu kompromisowego z myślą o osiągnięciu porozumienia

Delegacje otrzymują w załączeniu ostateczny tekst kompromisowy wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki dotyczące europejskiego jednolitego rynku łączności elektronicznej i mającego na celu zapewnienie łączności na całym kontynencie, zmieniającego dyrektywy 2002/20/WE, 2002/21/WE i 2002/22/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1211/2009 i (UE) nr 531/2012, z myślą o przyjęciu go przez Coreper w dniu 8 lipca 2015 r.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające środki dotyczące otwartego internetu i zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

¹ Dz.U. C ... z ..., s. ...

² Dz.U. C ... z ..., s. ...

- (1) Niniejsze rozporządzenie ma na celu ustanowienie wspólnych przepisów [...] ***chroniących jednakowe i niedyskryminacyjne traktowanie ruchu w ramach świadczenia usług dostępu do internetu oraz chroniących prawa użytkowników końcowych. Niniejsze rozporządzenie ma na celu nie tylko ochronę użytkowników końcowych, ale równocześnie zagwarantowanie nieprzerwanego funkcjonowania ekosystemu internetowego stanowiącego siłę napędową innowacji.*** Reformy w dziedzinie roamingu powinny zachęcić użytkowników końcowych do swobodnego korzystania z usług łączności elektronicznej podczas podróży w Unii i powinny z czasem stać się czynnikiem zapewniającym ujednolicenie cen i innych warunków w Unii.
- (2) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z zasadą neutralności technologicznej, tzn. nie narzucają ani nie faworyzują wykorzystywania określonego rodzaju technologii.
- (3) Na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci internet stał się otwartą platformą innowacji o niskich barierach dostępu dla użytkowników końcowych, dostawców treści i aplikacji oraz dostawców usług internetowych. Obowiązujące ramy regulacyjne mają na celu ułatwienie użytkownikom końcowym dostępu do informacji oraz ich rozpowszechniania, a także korzystania z dowolnych aplikacji i usług. Jednak znaczną liczbę użytkowników końcowych dotyczą skutki praktyk zarządzania transmisją danych, które blokują lub spowalniają określone aplikacje. Tendencje te potwierdzają potrzebę ustanowienia wspólnych przepisów na szczeblu Unii w celu zapewnienia otwartego charakteru internetu i zapobieżenia rozdrobnieniu jednolitego rynku będącemu wynikiem środków przyjmowanych przez poszczególne państwa członkowskie.

- (4) [...] *Użytkownicy końcowi* powinni mieć prawo dostępu do informacji i treści i ich dystrybuowania oraz prawo wykorzystywania i udostępniania aplikacji i usług za pośrednictwem swojej usługi dostępu do internetu, bez dyskryminacji. Korzystanie z tego prawa pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii i prawa krajowego zgodnego z prawem Unii, w zakresie legalności treści, usług lub aplikacji. Jednakże niniejsze rozporządzenie nie ma na celu uregulowania legalności informacji, treści, aplikacji lub usług, ani procedur, wymogów i gwarancji z nim związanych. Kwestie te są zatem objęte przepisami Unii lub przepisami krajowymi zgodnymi z prawem Unii, w tym środkami służącymi wdrożeniu takich przepisów unijnych lub krajowych (na przykład orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych lub innych środków dotyczących wdrażania i stosowania tych przepisów oraz zapewniania zgodności z nimi). [...]
- (5) *Użytkownicy końcowi* powinni mieć swobodę wyboru między różnymi rodzajami urządzeń końcowych (**zgodnie z** definicją zawartą w dyrektywie 2008/63/WE w sprawie konkurencji na rynkach końcowych urządzeń telekomunikacyjnych) w celu uzyskania dostępu do internetu. Dostawcy usługi dostępu do internetu nie powinni nakładać ograniczeń w zakresie korzystania z urządzeń końcowych służących do łączenia się z siecią, oprócz wymogów nałożonych przez producentów lub dystrybutorów urządzeń końcowych zgodnie z prawem Unii.

- (6) Usługa dostępu do internetu jest publicznie dostępną usługą łączności elektronicznej, która zapewnia dostęp do internetu i zasadniczo do wszystkich jego punktów końcowych, bez względu na stosowaną technologię sieci i urządzenia końcowe wykorzystywane przez użytkownika końcowego. Jednakże ze względów, na które nie mają wpływu dostawcy usługi dostępu do internetu, niektóre punkty końcowe internetu mogą być czasem niedostępne [...]. W związku z tym uznaje się, że dawca usługi spełnia swoje zobowiązania związane z oferowaniem usługi dostępu do internetu w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, gdy usługa ta zapewnia łączność praktycznie ze wszystkimi punktami końcowymi internetu. Dostawcy usługi dostępu do internetu nie powinni zatem ograniczać możliwości połączenia z żadnymi dostępnymi punktami końcowymi internetu.
- (7) W celu wykonywania praw przewidzianych w art. 3 ust. 1 użytkownicy końcowi powinni mieć swobodę zawierania z dostawcami usługi dostępu do internetu umów, które określają taryfy obejmujące określoną ilość danych i prędkość usługi dostępu do internetu. Tego rodzaju umowy, jak również praktyki handlowe stosowane przez dostawców usługi dostępu do internetu, nie powinny ograniczać korzystania z praw przewidzianych w art. 3 ust. 1, a tym samym umożliwiać obchodzenia przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących ochrony dostępu do internetu. Krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do podejmowania działań przeciwko umowom lub praktykom handlowym, które ze względu na swoją skalę prowadzą do sytuacji, w których wybór użytkowników końcowych jest w praktyce bardzo ograniczony. W tym celu ocena porozumień i praktyk handlowych powinna *między innymi* uwzględniać odnośne pozycje rynkowe zainteresowanych dostawców usługi dostępu do internetu oraz treści, usług i aplikacji. [...] **Krajowe organy regulacyjne i inne** właściwe [...] organy powinny być zobowiązane, w ramach swoich zadań monitorowania i egzekwowania, do interwencji, w przypadku gdy dane umowy lub praktyki handlowe miałyby doprowadzić do podważenia istoty tego prawa.

- (7a) [...] W ramach świadczenia usługi dostępu do internetu wszystkie transmisje danych należy traktować jednakowo, bez dyskryminacji, ograniczeń czy interwencji, bez względu na nadawcę, odbiorcę lub treść tych danych, albo urządzenie, usługę lub aplikację wykorzystywane w transmisji. [...] Zgodnie z **ogólnymi zasadami prawa Unii** i utrwalonym orzecznictwem [...] porównywalnych sytuacji [...] nie należy traktować inaczej, a [...] różnych sytuacji [...] – tak samo, chyba że takie postępowanie jest obiektywnie uzasadnione.
- (8) Celem odpowiedniego zarządzania transmisją danych jest wspieranie efektywnego wykorzystywania zasobów sieciowych i optymalizacji ogólnej jakości transmisji, co ma być odpowiedzią na **obiektywne różnice w** wymogach dotyczących **technicznej jakości usług** [...] w zakresie **określonych kategorii transmitowanych danych, a zatem** transmitowanych treści, usług i aplikacji [...]. Środki w zakresie odpowiedniego zarządzania transmisją danych stosowane przez dostawców usługi dostępu do internetu powinny być przejrzyste, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i nie powinny **być podyktowane względami handlowymi**, [...]. Wymóg, aby środki zarządzania transmisją danych nie były dyskryminacyjne, nie uniemożliwia dostawcom usługi dostępu do internetu – w celu optymalizacji ogólnej jakości transmisji – wdrażania środków wprowadzających rozróżnienie pomiędzy różnymi kategoriami transmisji danych. Z myślą o zapewnieniu optymalnej ogólnej jakości i jakości obsługi klienta takie rozróżnienia **powinny** [...] być dokonywane wyłącznie w oparciu o obiektywne różnice w wymogach dotyczących technicznej jakości usług (na przykład opóźnienia, wahania opóźnienia, utrata pakietów i szerokość pasma) w zakresie określonych kategorii transmitowanych danych, a nie powinny być podyktowane względami handlowymi. Takie zróżnicowanie środków zarządzania transmisją danych powinno być proporcjonalne w stosunku do celu ogólnej optymalizacji jakości i powinno zapewniać jednakowe traktowanie równoważnych transmisji danych. Środków zarządzania transmisją danych nie należy utrzymywać dłużej, niż jest to konieczne.

- (8aa) [...] Odpowiednie zarządzanie transmisją danych [...] nie wymaga technik umożliwiających [...] monitorowanie *konkretnych* treści [...] w *transmisji* danych *przesyłanych za pomocą usługi dostępu do internetu*. [...].
- (8a) Wszelkie praktyki zarządzania transmisją danych wykraczające poza takie rozróżniające środki zarządzania transmisją danych, które blokują, spowalniają, ograniczają, zakłócają, zmieniają lub faworyzują określone treści, aplikacje lub usługi albo określone kategorie treści, aplikacji lub usług, lub też obniżają ich jakość, powinny zostać zakazane, z wyjątkiem uzasadnionych i określonych odstępstw ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Odstępstwa te powinny podlegać ścisłej interpretacji i wymogom proporcjonalności. [...] *Określone* treści, usługi i aplikacje, a także *określone* ich kategorie należy chronić z uwagi *na* negatywny wpływ *środków blokujących lub innych środków ograniczających niewchodzących w zakres uzasadnionych odstępstw* [...] na wybór użytkownika końcowego i na innowacje [...]. Przepisy zabraniające zmian treści, usług lub aplikacji odnoszą się do zmiany treści komunikatu, ale nie obejmują niedyskryminacyjnych technik kompresji danych, które zmniejszają rozmiar pliku danych bez ingerencji w jego treść. Taka kompresja umożliwia bardziej efektywne wykorzystanie ograniczonych zasobów i jest w interesie użytkowników końcowych, zmniejszając ilość danych, zwiększając prędkość i poprawiając ogólny komfort korzystania z treści, usług lub aplikacji, o których mowa.
- (8b) Środki zarządzania transmisją danych, które wykraczają poza odpowiednie środki zarządzania transmisją danych, o których mowa powyżej, mogą mieć zastosowanie tylko w razie konieczności i tak długo, jak będzie to konieczne w celu spełnienia uzasadnionych wyjątków określonych w art. 3 ust. 3 lit. a)–c).

- (9) Dostawcy usługi dostępu do internetu mogą podlegać [...] przepisom unijnym lub krajowym (na przykład unijnym lub krajowym przepisom dotyczącym legalności [...] treści, aplikacji lub usług, bądź przepisom dotyczącym bezpieczeństwa publicznego) zgodnie z prawem Unii, **w tym prawu karnemu wymagającemu na przykład blokowania określonych treści, aplikacji lub usług** albo [...] środkiem dotyczącym wykonywania lub stosowania takich przepisów, **zgodnie z prawem Unii**, takim jak krajowe środki o zasięgu ogólnym, orzeczenia sądowe, decyzje organów publicznych dysponujących odpowiednimi uprawnieniami lub inne środki zapewniające zgodność z takimi przepisami (na przykład zobowiązaniom do wykonania orzeczeń sądowych lub zarządzeń organów publicznych, nakazujących blokowanie nielegalnych treści). Wymóg przestrzegania prawa Unii odnosi się między innymi do zgodności z wymogami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w zakresie ograniczeń praw i wolności podstawowych. **Zgodnie z dyrektywą 2009/140/WE ograniczenia praw lub wolności podstawowych można nakładać wyłącznie wtedy, gdy są one odpowiednie, proporcjonalne i konieczne w demokratycznym społeczeństwie, a ich wdrożenie podlega odpowiednim gwarancjom proceduralnym zgodnym z Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, w tym z zasadą skutecznej ochrony sądowej i zasadą rzetelnego procesu.**
- (9aa) [...] [...] Środki zarządzania transmisją danych **wykraczające poza zakres środków odpowiedniego zarządzania transmisją danych, o których mowa powyżej, [...] mogą** również [...] **być uzasadnione, jeżeli stosowane są** do ochrony integralności **i bezpieczeństwa** sieci, na przykład do zapobiegania cyberatakom przeprowadzanym dzięki rozpowszechnianiu złośliwego oprogramowania lub kradzieżom tożsamości użytkowników końcowych dokonywanym dzięki programom szpiegującym.

- (9a) *Środki wykraczające* poza zakres *wyżej wymienionych* środków odpowiedniego zarządzania transmisją danych [...] mogą *również* być konieczne do zapobiegania zagrażającym przeciążeniom sieci, tj. sytuacjom, które grożą szybkim pojawieniem się przeciążenia sieci, oraz do łagodzenia skutków przeciążenia sieci, o ile to przeciążenie ma wyłącznie charakter przejściowy lub pojawia się w wyjątkowych okolicznościach. ***Zasada proporcjonalności wymaga, aby środki zarządzania transmisją danych opierające się na tym odstępstwie jednakowo traktowały równoważne rodzaje transmisji danych.*** Tymczasowe przeciążenia należy rozumieć jako odniesienia do konkretnych krótkotrwałych sytuacji, w których nagły wzrost liczby użytkowników w stosunku do liczby użytkowników regularnych, czy nagły wzrost zapotrzebowania na konkretne treści lub usługi, może doprowadzić do przekroczenia zdolności przesyłowej niektórych elementów sieci oraz sprawić, że pozostała część sieci będzie mniej reaktywna. Tymczasowe przeciążenia mogą pojawić się szczególnie w sieciach ruchomych, które podlegają bardziej zmiennym warunkom, takim jak przeszkody fizyczne, słabszy zasięg w pomieszczeniach lub zmienna liczba aktywnych użytkowników o zmiennych lokalizacjach. Można łatwo przewidzieć, że takie tymczasowe zatory będą zdarzać się w niektórych punktach sieci – a zatem nie można ich uznawać za wyjątkowe, jeżeli nie będą zdarzać się często lub trwać tak długo, że ekonomicznie uzasadnione byłoby zwiększenie przepustowości. Termin „wyjątkowe przeciążenie” należy rozumieć jako odnoszący się do nieprzewidzianych i nieuniknionych przypadków przeciążeń w sieciach ruchomych i stacjonarnych. Sytuacje te mogą być spowodowane awariami technicznymi, takimi jak przestój w świadczeniu usługi z powodu uszkodzenia kabla lub innych elementów infrastruktury, nieplanowane zmiany w routingu danych lub duży wzrost transmisji danych w sieci ze względu na sytuacje awaryjne lub inne okoliczności poza kontrolą dostawcy usługi dostępu do internetu. Takie problemy z przeciążeniami najprawdopodobniej nie będą częste, ale mogą być dotkliwe i niekoniecznie krótkotrwałe. Konieczność stosowania środków zarządzania transmisją danych wykraczających poza *wyżej wymienione* odpowiednie środki w celu zapobieżenia przejściowemu lub wyjątkowemu przeciążeniu sieci lub złagodzenia jego skutków nie powinna dać podmiotom gospodarczym możliwości obchodzenia ogólnego zakazu blokowania, spowalniania, zmiany, obniżania jakości lub faworyzowania określonych treści, aplikacji lub usług *albo określonych ich kategorii*. Powtarzające się i długotrwałe przeciążenia sieci, które nie mają ani charakteru wyjątkowego, ani tymczasowego, nie powinny być objęte takim [...] odstępstwem i powinny być rozwiązywane poprzez zwiększenie przepustowości sieci.

(10) [...]

- (11) Ze strony dostawców treści, aplikacji i usług istnieje zapotrzebowanie na możliwość świadczenia [...] usług łączności elektronicznej innych niż usługi dostępu do internetu, w przypadku których **niezbędne są** [...] określone poziomy jakości usług, **niezapewniane w ramach usługi dostępu do internetu**. Takich określonych poziomów jakości wymagają na przykład niektóre usługi świadczone w interesie publicznym [...] lub niektóre nowe usługi łączności maszyna-maszyna. Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usługi dostępu do internetu i dostawcy treści, aplikacji i usług, powinni zatem mieć swobodę oferowania usług niebędących usługami dostępu do internetu i zoptymalizowanych **dla** [...] określonych [...] treści, aplikacji lub usług, albo ich połączenia, **w przypadku gdy optymalizacja niezbędna jest do spełnienia wymogów określonego poziomu jakości treści, aplikacji lub usług. Krajowy organ regulacyjny powinien zweryfikować, czy i w jakiej mierze taka optymalizacja jest obiektywnie niezbędna, aby zapewnić co najmniej jedną konkretną i kluczową funkcję treści, aplikacji lub usługi i zagwarantować użytkownikom końcowym odpowiednią jakość, nie zaś przyznać ogólne pierwszeństwo względem porównywalnych treści, aplikacji lub usług udostępnianych przez usługę dostępu do internetu, co oznaczałoby obchodzenie przepisów dotyczących zarządzania transmisją danych, mających zastosowanie do usługi dostępu do internetu.**

(11a) Aby uniknąć negatywnego wpływu świadczenia takich usług na dostępność lub **ogólną** jakość usługi dostępu do internetu **dla użytkowników końcowych** [...], należy zapewnić odpowiednią przepustowość. Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usługi dostępu do internetu, powinni zatem oferować inne usługi lub zawierać odpowiednie umowy z dostawcami treści, usług lub aplikacji ułatwiających świadczenie takich usług, wyłącznie w przypadku gdy przepustowość sieci jest wystarczająca do świadczenia tych usług oprócz ewentualnie świadczonych usług dostępu do internetu. Inne usługi dostępne lub oferowane jako substytut usługi dostępu do internetu nie powinny obchodzić przepisów art. 3 dotyczących otwartego internetu. Jednakże samego faktu, że usługi korporacyjne takie jak wirtualne sieci prywatne mogą również pozwalać na dostęp do internetu, nie należy traktować jako substytutu usługi dostępu do internetu, o ile **zapewnianie** takiego dostępu do internetu przez **dostawcę łączności elektronicznej dla ludności** jest zgodne z wymogami art. 3 ust. 1–4 niniejszego rozporządzenia i w związku z tym nie może być uznawane za obchodzenie tych przepisów. Świadczenie takich [...] usług **innych niż usługi dostępu do internetu** nie powinno [...] **odbywać się ze szkodą** dla dostępności i ogólnej jakości dostępu do internetu dla użytkowników końcowych [...]. **Wolumen ruchu w sieciach ruchomych w danej komórce radiowej jest trudniejszy do przewidzenia ze względu na zmienną liczbę aktywnych użytkowników końcowych i w związku z tym w nieprzewidzianych okolicznościach wolumen może mieć wpływ na jakość usługi dostępu do internetu dla użytkowników końcowych. W sieciach ruchomych nie należy uznawać, że obniżona jest ogólna jakość usługi dostępu do internetu dla użytkowników końcowych, w przypadku gdy skumulowany negatywny wpływ usług innych niż usługi dostępu do internetu jest nieunikniony, minimalny i krótkotrwały.** Krajowe organy regulacyjne powinny dopilnować, aby dostawcy łączności elektronicznej dla ludności spełniali ten wymóg, jak określono w art. 4. W związku z tym krajowe organy regulacyjne powinny oceniać wpływ na dostępność i **ogólną** jakość usług dostępu do internetu, analizując między innymi parametry jakości (opóźnienie, wahania opóźnienia, utrata pakietów itd.), poziomy i skutki przeciążenia sieci, rzeczywistą a deklarowaną prędkość, parametry usługi dostępu do internetu w porównaniu z usługami innymi niż usługi dostępu do internetu, oraz jakość postrzeganą przez użytkowników końcowych.

- (12) Krajowe organy regulacyjne odgrywają istotną rolę w zapewnianiu użytkownikom końcowym faktycznej możliwości korzystania z *ich* praw **określonych w art. 3 ust. 1 oraz poszanowania przepisów art. 3** [...]. W tym celu krajowe organy regulacyjne powinny mieć obowiązki w zakresie monitorowania i sprawozdawczości i powinny zapewniać przestrzeganie przez dostawców łączności elektronicznej dla ludności, **w tym dostawców usługi dostępu do internetu**, ich obowiązków **określonych w art. 3. Obejmują one obowiązek** zapewnienia przepustowości sieci wystarczającej do świadczenia niedyskryminacyjnych usług dostępu do internetu wysokiej jakości, **których ogólna jakość** nie powinna [...] **się obniżać** ze **względu na** świadczenie usług, **innych niż usługi dostępu do internetu**, o określonym poziomie jakości. [...] [...] [...] Krajowe organy regulacyjne powinny również [...] mieć uprawnienia do określania **charakterystyk technicznych**, wymogów minimalnych dotyczących jakości usług **i innych odpowiednich środków** w odniesieniu do wszystkich lub poszczególnych dostawców łączności elektronicznej dla ludności, jeżeli będzie to niezbędne do **zapewniania przestrzegania art. 3** lub **do** zapobiegania pogorszeniu się **ogólnej** jakości usługi dostępu do internetu dla [...] użytkowników końcowych. Prowadząc te działania, krajowe organy regulacyjne powinny w jak największym zakresie uwzględniać stosowne wytyczne opracowane przez BEREC.

(12a) Przepisom dotyczącym ochrony otwartego dostępu do internetu powinny towarzyszyć skuteczne przepisy dotyczące użytkowników końcowych, które będą określać kwestie szczególnie związane z usługami dostępu do internetu oraz umożliwiać użytkownikom końcowym dokonywanie świadomych wyborów. Przepisy te powinny mieć zastosowanie jako uzupełnienie obowiązujących przepisów dyrektywy 2002/22/WE z późniejszymi zmianami, natomiast państwa członkowskie mogą stosować lub przyjmować dalej idące środki. Dostawcy usługi dostępu do internetu powinni w zrozumiały sposób informować użytkowników końcowych o tym, jak stosowane praktyki zarządzania transmisją danych mogą wpływać na jakość usługi dostępu do internetu, prywatność użytkownika końcowego i ochronę danych osobowych, oraz o ewentualnym wpływie usług innych niż usługi dostępu do internetu, z których ci użytkownicy korzystają, na jakość i dostępność ich usług dostępu do internetu. W celu wzmocnienia pozycji użytkowników końcowych w takich sytuacjach, dostawcy usługi dostępu do internetu powinni zatem poinformować użytkowników końcowych poprzez umieszczenie w umowie przedkości, jaką są im w stanie faktycznie zapewnić. Dostępna zazwyczaj prędkość może być rozumiana jako prędkość, jakiej konsument może oczekiwać w większości przypadków podczas korzystania z usługi. Dostawcy usługi dostępu do internetu powinni również informować użytkowników końcowych o dostępnych środkach odwoławczych zgodnie z prawem krajowym w przypadku niezgodności osiągnięć. Wszelkie znaczące i stałe lub regularnie powtarzające się różnice, jeżeli takie zostaną stwierdzone za pomocą mechanizmu monitorowania certyfikowanego przez krajowy organ regulacyjny, między faktycznym wykonaniem usługi a parametrami podanymi w umowie, powinny być uznawane za brak zapewnienia określonych parametrów do celów ustalenia środków odwoławczych przysługujących konsumentowi zgodnie z prawem krajowym. Metodologię należy określić w wytycznych BEREC, a w razie potrzeby należy dokonywać jej przeglądu i aktualizacji, tak aby odzwierciedlała zmiany techniczne oraz zmiany dotyczące infrastruktury. Krajowe organy regulacyjne powinny egzekwować przestrzeganie przepisów art. 4.

- (13) Rynek łączności ruchomej w Unii jest nadal rozdrobniony, przy czym żadna z sieci łączności ruchomej nie obejmuje zasięgiem wszystkich państw członkowskich. W związku z tym w celu zapewnienia usług łączności ruchomej swoim klientom krajowym podróżującym po terytorium Unii dostawcy usług roamingu są zmuszeni do zakupu hurtowych usług roamingu od operatorów w odwiedzanym państwie członkowskim ***lub do prowadzenia wymiany tych usług*** z takimi operatorami.
- (14) W rozporządzeniu 531/2012 określono cel polityczny, zgodnie z którym różnica między cenami usług w roamingu a taryfami krajowymi powinna być bliska zeru. Jednak ostateczny cel, którym jest wyeliminowanie różnic pomiędzy opłatami krajowymi a opłatami roamingowymi, nie może zostać osiągnięty w sposób zrównoważony przy obserwowanym poziomie opłat hurtowych. W niniejszym rozporządzeniu określono zatem, że dodatkowe opłaty do cen roamingu detalicznego powinny zostać zniesione od dnia 15 czerwca 2017 r., pod warunkiem że uwzględnione zostaną kwestie obecnie obserwowane na hurtowych rynkach roamingu. W tym kontekście Komisja powinna przeprowadzić przegląd hurtowego rynku roamingu oraz przedstawić wniosek ustawodawczy na podstawie wyników tego przeglądu.
- (15) Jednocześnie dostawcy usług roamingu mogą stosować „politykę uczciwego korzystania” do korzystania z detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych po stawce obowiązującej w przypadku krajowych usług detalicznych. „Polityka uczciwego korzystania” ma na celu zapobieganie niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu z detalicznych usług roamingu regulowanego przez klientów korzystających z usług roamingu, na przykład wykorzystywaniu tych usług przez klientów korzystających z roamingu w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie jego operatora krajowego do celów innych niż okresowe podróże. Polityka uczciwego korzystania powinna umożliwić klientom dostawcy usług roamingu korzystanie z pul detalicznych usług roamingu regulowanego po stawce obowiązującej w przypadku krajowych usług detalicznych, która odpowiada ich planom taryfowym.

[...]

(15a) W szczególnych i wyjątkowych okolicznościach, gdy dostawca usług roamingu nie jest w stanie odzyskać całkowitej wartości swoich rzeczywistych i prognozowanych kosztów świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego z całkowitej kwoty swoich rzeczywistych i prognozowanych dochodów ze świadczenia takich usług, może on wystąpić o zezwolenie na stosowanie dodatkowej opłaty z myślą o zapewnieniu zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych. Ocena zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych powinna opierać się na istotnych i obiektywnych czynnikach właściwych dla danego dostawcy usług roamingu, w tym na obiektywnych różnicach między dostawcami usług roamingu w danym państwie członkowskim a poziomem krajowych cen i dochodów. Może tak być na przykład w przypadku zryczałtowanych krajowych modeli detalicznych u operatorów, u których występuje duże zaburzenie równowagi w transmisji danych na ich niekorzyść, gdy domniemana krajowa cena jednostkowa jest niska, a ogólne przychody operatora są również niskie w stosunku do ciężaru kosztów roamingu, lub w przypadkach gdy zakładana cena jednostkowa jest niska, a faktyczny lub prognozowany stopień wykorzystania roamingu jest wysoki. Po pełnym dostosowaniu detalicznego i hurtowego rynku roamingu do uogólnienia usługi roamingu po cenach krajowych i włączeniu jej jako normalnego elementu detalicznych planów taryfowych nie przewiduje się już zachodzenia takich nadzwyczajnych okoliczności. W celu uniknięcia sytuacji, w której krajowe modele naliczania opłat przez dostawców usług roamingu stają się niezrównoważone z uwagi na takie problem z odzyskiwaniem kosztów, powodując ryzyko, że pojawi się odczuwalny wpływ na kształtowanie się cen krajowych lub tzw. „efekt łóżka wodnego”, w wymienionych wyżej okolicznościach dostawcy usług roamingu, po uzyskaniu zezwolenia od krajowego organu regulacyjnego, powinni mieć prawo naliczać dodatkową opłatę do detalicznych usług roamingu regulowanego wyłącznie w zakresie niezbędnym do pokrycia wszystkich uzasadnionych kosztów świadczenia takich usług.

W tym celu należy ustalić koszty poniesione w związku ze świadczeniem detalicznych usług roamingu regulowanego poprzez odniesienie do rzeczywistych cen hurtowych roamingu stosowanych wobec nadwyżki w ilości danych wychodzących w roamingu od danego dostawcy usług roamingu, w stosunku do ilości danych przychodzących w roamingu u tego dostawcy, z uwzględnieniem odpowiedniej rezerwy na koszty połączone i wspólne. Dochody z detalicznych usług roamingu regulowanego należy ustalać poprzez odniesienie do dochodów z wykorzystania usługi roamingu po cenach krajowych, w oparciu o ceny jednostkowe lub o część opłaty ryczałtowej odzwierciedlającą rzeczywisty i prognozowany podział na wykorzystanie roamingu przez użytkowników końcowych w Unii i krajowe wykorzystanie usług. Należy również wziąć pod uwagę wykorzystanie przez użytkowników końcowych detalicznych usług roamingu regulowanego oraz krajowe wykorzystanie usług oferowanych przez dostawcę usług roamingu, poziom konkurencji, cen i dochodów na rynku krajowym, a także wszelkie obserwowane ryzyko, że roaming świadczony po krajowych cenach detalicznych mógłby odczuwalnie wpłynąć na zmianę takich cen.

- (16) W celu zapewnienia sprawnego przejścia między stosowaniem przepisów rozporządzenia (UE) nr 531/2012 a zniesieniem opłat roamingowych, w niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić okres przejściowy, w którym dostawcy usług roamingu powinni mieć możliwość dodania dodatkowej opłaty do krajowych cen oferowanych detalicznych usług roamingu regulowanego. *Ten system przejściowy powinien już przygotowywać do zasadniczej zmiany podejścia, a mianowicie do tego, że roaming w całej UE zostanie uwzględniony jako integralna część krajowych planów taryfowych oferowanych na poszczególnych rynkach krajowych. Dlatego punktem wyjścia systemu przejściowego powinny być odpowiednie ceny krajowe, które mogą podlegać dodatkowej opłacie nieprzekraczającej maksymalnych hurtowych opłat roamingowych obowiązujących w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres przejściowy. Ten system przejściowy powinien również zapewnić znaczne obniżki cen dla użytkowników końcowych od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia i nie powinien pod żadnym pozorem, po doliczeniu dodatkowej opłaty do krajowej ceny detalicznej, powodować cen detalicznych roamingu wyższych niż maksymalne opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu obowiązujące w okresie bezpośrednio poprzedzającym okres przejściowy.*

- (17) Właściwa krajowa cena detaliczna powinna być równa wartości jednostkowej detalicznych opłat krajowych. Jednakże w sytuacjach, w których brak jest szczegółowych krajowych cen detalicznych, które mogłyby zostać wykorzystane jako podstawa w detalicznych usługach roamingu regulowanego (na przykład w przypadku krajowych planów, pakietów taryfowych bądź taryf bez ograniczeń albo krajowych taryf, które nie obejmują danych), krajowe ceny detaliczne powinny zostać uznane za ten sam mechanizm pobierania opłat, tak jakby klient korzystał z krajowego *planu* taryfowego w swoim państwie członkowskim.
- (18) W celu zwiększenia konkurencji na rynku detalicznych usług roamingu rozporządzenie (UE) nr 531/2012 nakłada na operatorów krajowych obowiązek umożliwienia ich klientom dostępu do regulowanych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i roamingu, oferowanych w pakiecie przez jakiegokolwiek alternatywnego dostawcę usług roamingu. Z uwagi na to, że system roamingu detalicznego ustanowiony w art. 6a, 6b, 6ba, [...] i 6c niniejszego rozporządzenia [...] **doprowadzi w najbliższej przyszłości do zniesienia** detalicznych opłat roamingowych wymienionych w art. 8, 10 i 13 rozporządzenia (UE) nr 531/2012, zobowiązanie operatorów do realizowania takiej osobnej sprzedaży usług roamingu regulowanego nie byłoby już działaniem proporcjonalnym. Operatorzy, którzy umożliwili już swoim klientom dostęp do regulowanych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS oraz roamingu, oferowanych w pakiecie przez jakiegokolwiek alternatywnego dostawcę usług roamingu, mogą kontynuować te działania. Z drugiej strony [...] [...] **nie można wykluczyć, że klienci korzystający z usług roamingu mogliby na odwiedzanych rynkach korzystać z bardziej konkurencyjnych cen detalicznych, szczególnie w odniesieniu do danych.** Zważywszy na rosnący popyt i znaczenie usług transmisji danych w roamingu, klienci korzystający z usług roamingu powinni dysponować alternatywnymi sposobami dostępu do usług transmisji danych w roamingu w podróży. W związku z tym należy utrzymać zakaz uniemożliwiania klientom – przez dostawców usług krajowych i dostawców usług roamingu – dostępu do usług transmisji danych w roamingu regulowanym świadczonych bezpośrednio w odwiedzanej sieci przez alternatywnego dostawcę usług roamingu, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 531/2012.

- (19) Zgodnie z zasadą „dzwoniący płaci” klienci telefonii komórkowej nie płacą za odbieranie połączeń ruchomych w kraju – koszt zakończenia połączenia w sieci strony odbierającej połączenie pokrywany jest w opłacie detalicznej strony inicjującej połączenie. Konwergencja stawek za zakończenie połączenia w sieciach ruchomych we wszystkich państwach członkowskich powinna umożliwić wdrożenie tej samej zasady zasad w połączeniach w detalicznym roamingu regulowanym. Ponieważ jednak tak nie jest, w sytuacjach określonych w niniejszym rozporządzeniu, w przypadku gdy dostawcy usług roamingu mogą zastosować dodatkową opłatę do cen detalicznych usług roamingu regulowanego, dodatkowa opłata stosowana do odbierania połączeń w roamingu nie powinna przekroczyć średniej maksymalnej stawki hurtowej za zakończenie połączenia w sieci ruchomej ustalonej w całej Unii. Uznaje się, że jest to system przejściowy, zanim Komisja zajmie się tą nierozstrzygniętą kwestią.
- (20) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 531/2012,
- (21) Niniejsze rozporządzenie stanowi środek szczególny w rozumieniu art. 1 ust. 5 dyrektywy 2002/21/WE³. Zatem w przypadkach, w których dostawcy usług roamingu ogólnounijnego dokonują zmiany swoich detalicznych taryf roamingowych oraz towarzyszących im polityk korzystania z roamingu w celu dostosowania się do wymogów niniejszego rozporządzenia, zmiany te nie powinny dawać klientom sieci ruchomych żadnego prawa do odstąpienia od umowy na mocy przepisów krajowych stanowiących transpozycję obowiązujących ram regulacyjnych dotyczących łączności elektronicznej.

³ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).

- (22) W celu wzmocnienia praw [...] klientów korzystających z usług roamingu ustanowionych w [...] rozporządzeniu **(UE) nr 531/2012**, niniejsze rozporządzenie powinno określić, w odniesieniu do [...] detalicznych usług roamingu regulowanego [...], konkretne [...] wymogi dotyczące przejrzystości [⁴...] *dostosowane do określonych warunków regulujących taryfy i ilości danych, które zaczną obowiązywać po zniesieniu dodatkowych opłat do cen roamingu detalicznego. W szczególności należy przewidzieć natychmiastowe nieodpłatne przekazywanie klientom korzystającym z usług roamingu informacji o obowiązującej polityce uczciwego korzystania, o osiągnięciu obowiązującego limitu uczciwego wykorzystania połączeń głosowych, wiadomości SMS lub transmisji danych w roamingu regulowanym, wraz z odpowiednią informacją o dodatkowej opłacie, oraz o skumulowanym wykorzystaniu usług transmisji danych w roamingu regulowanym.*

⁴ [...]

- (23) Aby zapewnić jednakowe warunki wykonania przepisów niniejszego rozporządzenia, należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie wyliczania średnich ważonych maksymalnych stawek za kończenie połączenia w sieciach ruchomych oraz ustanawiania szczegółowych zasad stosowania polityki uczciwego korzystania, a także metodologii *oceny zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat do cen roamingu regulowanego, oraz powiadomień, które ma obowiązek złożyć dostawca usług roamingu dla potrzeb tej oceny* [...]. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁵.
- (24) Niniejsze rozporządzenie jest zgodne z prawami podstawowymi i z zasadami zapisanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, zwłaszcza w zakresie ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi i informacji, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, niedyskryminacji i ochrony konsumentów.
- (25) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie wspólnych przepisów niezbędnych do zapewnienia otwartego internetu i zniesienia detalicznych opłat roamingowych, nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na jego skalę i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym samym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

⁵ Dz.U. L 55 z 28.2. 2011, s. 13.

Artykuł 1 – Cel i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia wspólne przepisy [...] ***chroniące jednakowe i [...] niedyskryminacyjne*** traktowanie transmisji danych w świadczeniu usług dostępu do internetu. ***chroniące związane z tym prawa użytkowników końcowych.***
2. Niniejsze rozporządzenie ustanawia nowy mechanizm ustalania cen detalicznych usług roamingu regulowanego w całej Unii w celu zniesienia dodatkowych opłat do cen detalicznych roamingu, bez zakłócania działania rynków krajowych i odwiedzanych.

Artykuł 2 – Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w dyrektywie 2002/21/WE.

Stosuje się również następujące definicje:

(1) „dostawca łączności elektronicznej dla ludności” oznacza przedsiębiorstwo dostarczające publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej;

(2) „usługa dostępu do internetu” oznacza publicznie dostępną usługę łączności elektronicznej, która zapewnia dostęp do internetu, a tym samym łączność między praktycznie wszystkimi punktami końcowymi podłączonymi do internetu, bez względu na stosowaną technologię sieci i urządzenia końcowe;

Artykuł 3 – Ochrona otwartego dostępu do internetu

1. Użytkownicy mają prawo do uzyskania dostępu do informacji i treści oraz do ich rozpowszechniania, a także do korzystania z wybranych aplikacji i usług oraz ich dostarczania, jak również do korzystania z wybranych urządzeń końcowych – za pośrednictwem usługi dostępu do internetu – niezależnie od lokalizacji użytkownika końcowego czy dostawcy usług czy też od lokalizacji, miejsca pochodzenia lub miejsca docelowego usługi, informacji lub treści.

Niniejszy ustęp nie narusza prawa Unii i prawa krajowego zgodnego z prawem Unii, w zakresie legalności treści, aplikacji lub usług.

2. Porozumienia między dostawcami usługi dostępu do internetu a użytkownikami końcowymi w sprawie warunków finansowych i technicznych oraz cech usługi dostępu do internetu, takich jak cena, ilości danych lub prędkości, ani żadne praktyki handlowe dostawców usługi dostępu do internetu nie ograniczają korzystania przez użytkowników końcowych z ich praw określonych w ust. 1.

3. [...] **Dostawcy** usługi dostępu do internetu w czasie świadczenia usług dostępu do internetu traktują wszystkie transmisje danych jednakowo, bez dyskryminacji, ograniczania czy ingerencji i bez względu na nadawcę i odbiorcę, konsultowane lub rozpowszechniane treści, albo wykorzystywane czy dostarczane aplikacje lub usługi, lub też na wykorzystywane urządzenia końcowe.

[...] **Przepisy akapitu pierwszego nie zakazują dostawcom** usługi dostępu do internetu [...] [...] **wprowadzania** środków odpowiedniego zarządzania transmisją danych. Aby środki te mogłyby być uznawane za odpowiednie, muszą być przejrzyste, niedyskryminacyjne, proporcjonalne [...] i **nie** mogą być podyktowane **względami handlowymi**, ale opierać się na obiektywnych różnicach w wymogach dotyczących technicznej jakości usług w zakresie określonych kategorii transmitowanych danych. Środki takie nie mogą polegać na monitorowaniu konkretnych treści i nie mogą być utrzymywane dłużej, niż jest to konieczne.

Dostawcy usługi dostępu do internetu nie mogą wprowadzać środków zarządzania transmisją danych wykraczających poza środki określone w pkt. 2, a w szczególności nie blokują, nie spowalniają, nie zmieniają, nie ograniczają, nie pogarszają jakości ani nie faworyzują określonych treści, aplikacji lub usług albo szczególnych ich kategorii, ani też nie ingerują w nie, z wyjątkiem przypadków, w których jest to konieczne, i jedynie tak długo, jak to konieczne, by:

- a) zapewnić zgodność z [...] przepisami Unii lub przepisami krajowymi zgodnymi z prawem Unii [...], **którym podlega dostawca usługi dostępu do internetu, lub** ze środkami służącymi wdrożeniu takich przepisów unijnych lub krajowych, **zgodnymi z prawem Unii**, w tym orzeczeń sądowych lub decyzji organów publicznych dysponujących odpowiednimi uprawnieniami;
- b) utrzymać integralność i bezpieczeństwo sieci, usług świadczonych za pośrednictwem sieci oraz urządzeń końcowych użytkowników końcowych;
- c) zapobiec zagrażającym przeciążeniom sieci oraz złagodzić skutki wyjątkowego lub tymczasowego przeciążenia sieci, o ile równoważne rodzaje ruchu są traktowane jednakowo;
- d) [...]

4. Wszelkie środki zarządzania transmisją danych mogą wiązać się z przetwarzaniem jedynie tych danych osobowych, które są niezbędne i proporcjonalne do osiągnięcia celów ust. 3. Takiego przetwarzania dokonuje się zgodnie z dyrektywą 95/46. Środki zarządzania transmisją danych są również zgodne z dyrektywą 2002/58.

5. Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu i dostawcy treści, aplikacji i usług, mają swobodę oferowania usług niebędących usługami dostępu do internetu i zoptymalizowanych dla określonych treści, aplikacji lub usług, albo ich połączenia, **w przypadku gdy optymalizacja jest niezbędna** do spełnienia wymogów określonego poziomu jakości treści, aplikacji lub usług.

Dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, mogą oferować takie usługi lub pośredniczyć w ich oferowaniu wyłącznie w przypadku, gdy przepustowość sieci jest wystarczająca do świadczenia tych usług oprócz ewentualnie świadczonych usług dostępu do internetu. Usługi te nie mogą być oferowane ani wykorzystywane jako substytut usługi dostępu do internetu oraz nie ograniczają one dostępności lub nie wpływają negatywnie na ogólną jakość usług dostępu do internetu dla użytkowników końcowych.

Artykuł 4 – Nadzór, egzekwowanie przepisów i środków w zakresie przejrzystości w celu zapewnienia otwartego dostępu do internetu

1. Krajowe organy regulacyjne uważnie monitorują i egzekwują przestrzeganie wymogów art. 3 i ust. 3 [...] **do 6** niniejszego artykułu oraz wspierają dalszą dostępność [...] **niedyskryminacyjnego** dostępu do internetu z zachowaniem poziomów jakości, które odzwierciedlają postęp techniczny. W związku z tym krajowe organy regulacyjne mogą wprowadzać **charakterystyki** [...] techniczne, wymogi **minimalne** dotyczące jakości usług [...] **i inne odpowiednie i niezbędne środki w odniesieniu do co najmniej jednego dostawcy łączności elektronicznej dla [...] ludności, co dotyczy także dostawców [...] usługi dostępu do internetu.** Krajowe organy regulacyjne publikują coroczne sprawozdania dotyczące monitorowania i dokonanych ustaleń i przedkładają je Komisji oraz BEREC.

2. Dostawcy usług łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, udostępniają – na wniosek krajowego organu regulacyjnego – informacje związane z obowiązkami określonymi w art. 3 i w niniejszym artykule ust. 3 [...] **do 6**, w szczególności informacje o sposobie zarządzania ruchem i przepustowością sieci, a także uzasadnienie wszelkich stosowanych środków zarządzania ruchem. Dostawcy ci udzielają [...] żądanej informacji [...] w ustalonym terminie i na poziomie szczegółowości wymaganym przez krajowy organ regulacyjny.

3. Dostawcy usługi dostępu do internetu gwarantują, że umowa, która obejmuje usługę dostępu do internetu, zawiera co najmniej następujące informacje:

a) informacje o tym, w jaki sposób środki zarządzania ruchem stosowane przez tego dostawcę mogłyby wpłynąć na jakość usługi dostępu do internetu, prywatność użytkownika końcowego i ochronę danych osobowych;

b) jasne i zrozumiałe wytłumaczenie, w jaki sposób limity ilości danych, prędkość oraz inne parametry jakości usług mogą w praktyce wpłynąć na usługi dostępu do internetu, w szczególności na korzystanie z treści, aplikacji i usług;

c) jasne i zrozumiałe wytłumaczenie, w jaki sposób usługi w rozumieniu art. 3 ust. 5, z których korzysta użytkownik końcowy, mogłyby w praktyce wpłynąć na usługi dostępu do internetu, z których korzysta ten sam użytkownik końcowy;

d) jasne i zrozumiałe wytłumaczenie dotyczące – odpowiednio – minimalnych, zwykle dostępnych, maksymalnych i reklamowanych prędkości pobierania i wysyłania danych w ramach usług dostępu do internetu w przypadku sieci stacjonarnych lub dotyczące szacunkowych, maksymalnych i reklamowanych prędkości pobierania i wysyłania danych w ramach usług dostępu do internetu w przypadku sieci ruchomych oraz dotyczące sposobu, w jaki znaczące odstępstwa od odpowiednich deklarowanych prędkości pobierania i wysyłania danych mogą wpływać na prawa użytkowników końcowych, o których mowa w art. 3 ust. 1;

e) jasne i zrozumiałe wytłumaczenie, jakie środki ochrony prawnej przysługują konsumentowi zgodnie z prawem krajowym w przypadku jakichkolwiek stałych lub regularnie powtarzających się rozbieżności pomiędzy rzeczywistym wykonaniem usługi dostępu do internetu pod względem prędkości lub innych parametrów jakości usługi a wykonaniem podanym zgodnie z lit. a)–d).

Dostawcy usługi dostępu do internetu publikują informacje, o których mowa w akapicie pierwszym.

3a. Wymagania informacyjne określone w ust. 3 i 4 stanowią uzupełnienie wymagań zawartych w zmienionej dyrektywie 2002/22/WE i nie uniemożliwiają państwom członkowskim utrzymywania lub wprowadzania dodatkowych wymagań w zakresie monitorowania, informacji i przejrzystości, w tym w odniesieniu do treści, formy i sposobu, w jaki należy publikować te informacje. Wymagania te są zgodne z niniejszym rozporządzeniem oraz z odpowiednimi przepisami dyrektywy 2002/21/WE oraz dyrektywy 2002/22/WE.

3b. Wszelkie stałe lub regularnie powtarzające się istotne rozbieżności pomiędzy faktycznym wykonaniem usługi dostępu do internetu pod względem prędkości lub innych parametrów jakości usługi a wykonaniem podanym przez dostawcę łączności elektronicznej dla ludności zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu – w przypadku gdy odnośne fakty zostały ustalone przy pomocy mechanizmu monitorującego certyfikowanego przez krajowy organ regulacyjny – uznawane są za brak zapewnienia określonych parametrów do celów ustalenia środków ochrony prawnej przysługujących konsumentowi zgodnie z prawem krajowym.

Niniejszy ustęp ma zastosowanie wyłącznie do umów zawieranych lub przedłużanych po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

4. Dostawcy usługi dostępu do internetu wprowadzają przejrzyste, proste i efektywne procedury rozpatrywania skarg użytkowników końcowych w odniesieniu do praw i obowiązków określonych na mocy art. 3 oraz ust. 3 niniejszego artykułu.

5. Nie później niż dziewięć miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, BEREC – aby przyczynić się do spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia – po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją, wyda wytyczne dotyczące realizacji zobowiązań nałożonych przez krajowe organy regulacyjne na mocy niniejszego artykułu.

6. [...] *Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zadań powierzonych tym samym lub innym właściwym organom państw członkowskich zgodnie z prawem UE.*

Artykuł 5 – Sankcje

Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów art. 3 i 4 i podejmują wszelkie działania niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach w terminie do dnia 30 kwietnia 2016 r. i niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach w nich wprowadzonych.

Artykuł 6 – Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 531/2012

W rozporządzeniu (UE) nr 531/2012 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- a. skreśla się lit. i), l) i n);
- b. dodaje się litery w brzmieniu:
 - r) „krajowa cena detaliczna” oznacza krajową detaliczną opłatę jednostkową ustaloną przez dostawcę usług roamingu mającą zastosowanie do połączeń i wysłanych wiadomości SMS (zarówno zainicjowanych, jak i zakończonych w poszczególnych publicznych sieciach łączności wewnątrz tego samego państwa członkowskiego) oraz do danych zużytych przez klienta. W przypadku braku konkretnej krajowej detalicznej ceny jednostkowej, za krajową cenę detaliczną uznaje się ten sam mechanizm pobierania opłat co taryfa krajowa, z której klient korzystałby w swoim państwie członkowskim;
 - s) „odrębna sprzedaż detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym” oznacza świadczenie usług transmisji danych w roamingu regulowanym przez alternatywnego dostawcę usług roamingu klientom korzystającym z usług roamingu bezpośrednio w sieci odwiedzanej.

1a) Artykuł 3 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

6. Oferta referencyjna, o której mowa w ust. 5, musi być wystarczająco szczegółowa oraz uwzględniać wszystkie elementy niezbędne do hurtowego dostępu do usług roamingu, o którym mowa w ust. 3, a także zawiera opis ofert mających znaczenie dla bezpośredniego hurtowego dostępu do usług roamingu i dostępu hurtowego na zasadzie odsprzedaży usług roamingu, oraz powiązane warunki. Oferta referencyjna, o której mowa w ust. 5, może zawierać warunki uniemożliwiające świadczenie stałej usługi roamingu lub niestandardowe lub niewłaściwe korzystanie z hurtowego dostępu do usług roamingu do celów innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego użytkownikom końcowym dostawców usług roamingu w czasie okresowych podróży użytkowników końcowych po terytorium Unii. W razie konieczności krajowe organy regulacyjne narzucają wprowadzenie zmian do oferty referencyjnej w celu wypełnienia obowiązków określonych w niniejszym artykule.

2) Artykuł 4 otrzymuje brzmienie:

a) tytuł art. 4 otrzymuje brzmienie:

Odrębna sprzedaż detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym.

b) skreśla się ust. 1 akapit pierwszy;

c) skreśla się ust. 4 i 5.

3) Artykuł 5 otrzymuje brzmienie:

a) tytuł art. 5 otrzymuje brzmienie:

Realizacja odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym.

(b)ust. 1 otrzymuje brzmienie:

Operatorzy krajowi wykonują zobowiązanie dotyczące odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym określone w art. 4, tak aby klienci korzystający z usług roamingu mieli możliwość korzystania z odrębnych usług transmisji danych w roamingu regulowanym. Operatorzy krajowi uwzględniają wszystkie uzasadnione wnioski o dostęp do urządzeń i powiązanych usług wspierających istotnych dla odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym. Dostęp do tych urządzeń i usług wspierających, które są niezbędne do celów odrębnej sprzedaży usług transmisji danych w roamingu regulowanym, w tym również usług uwierzytelniania użytkownika, jest nieodpłatny i nie pociąga za sobą żadnych bezpośrednich opłat dla klientów korzystających z usług roamingu.

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

W celu zapewnienia spójnej i jednoczesnej realizacji odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym w całej Unii Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych i po konsultacji z BEREC, szczegółowe zasady dotyczące rozwiązania technicznego służącego realizacji odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2.

d) w ust. 3 wstęp otrzymuje brzmienie:

Rozwiązanie techniczne służące realizacji odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym spełnia następujące kryteria:

- 4) Skreśla się art. 8, 10 i 13.
- 5) Dodaje się art. 6a, 6b, 6ba i 6bb:

Artykuł 6a

Zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu

Ze skutkiem od dnia [...] **15 czerwca 2017** r., pod warunkiem że akt prawny, o którym mowa w art. 19 ust. 2, ma zastosowanie w tym dniu, dostawcy usług roamingu nie pobierają żadnej dodatkowej opłaty w jakimkolwiek innym państwie członkowskim – w porównaniu do krajowej ceny detalicznej dla klientów korzystających z usług roamingu – za jakiegokolwiek wykonane lub odebrane połączenia realizowane w roamingu regulowanym, za jakiegokolwiek wiadomości SMS/MMS wysłane w roamingu regulowanym i za jakiegokolwiek usługi transmisji danych w roamingu regulowanym ani żadnej opłaty ogólnej, aby umożliwić korzystanie z urządzenia końcowego lub z usługi za granicą, z zastrzeżeniem art. 6b i 6ba.

Artykuł 6b
Uczciwe korzystanie

1. Zgodnie z niniejszym artykułem oraz aktami wykonawczymi, o których mowa w art. 6bb, dostawcy usług roamingu mogą stosować „politykę uczciwego korzystania” w odniesieniu do konsumpcji detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych po mającej zastosowanie stawce krajowej ceny detalicznej, aby zapobiec niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu z detalicznych usług roamingu regulowanego przez klientów korzystających z usług roamingu, na przykład wykorzystywaniu tych usług przez klientów korzystających z roamingu w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie jego operatora krajowego do celów innych niż okresowe podróże.

Polityka uczciwego korzystania umożliwia klientom dostawcy usług roamingu korzystanie z pul detalicznych usług roamingu regulowanego po mającej zastosowanie krajowej cenie detalicznej, która odpowiada ich planom taryfowym.

2. Artykuł 6c stosuje się do detalicznych usług roamingu regulowanego wykraczających poza politykę uczciwego korzystania.

Artykuł 6ba
Zapewnienie zrównoważenia podczas znoszenia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu

1. W szczególnych *i wyjątkowych* okolicznościach, *z myślą o zapewnieniu zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych*, gdy dostawca usług roamingu nie jest w stanie odzyskać *swoich całkowitych rzeczywistych i prognozowanych kosztów* świadczenia [...] usług roamingu regulowanego zgodnie z art. 6a i 6b *z całkowitej kwoty swoich rzeczywistych i prognozowanych dochodów ze świadczenia takich usług*, może on *wystąpić o zezwolenie* na stosowanie dodatkowej opłaty. Dodatkową opłatę stosuje się jedynie w zakresie niezbędnym do pokrycia kosztów świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego, *z uwzględnieniem mających zastosowanie maksymalnych opłat hurtowych*.

2. Jeżeli dostawca usług roamingu zdecyduje się skorzystać z ust. 1, [...] **bezzwłocznie powiadamia** krajowy organ regulacyjny [...], udostępniając mu wszelkie niezbędne **informacje** zgodnie z aktami wykonawczymi, o których mowa w art. 6bb. Po ich udostępnieniu dostawca usług roamingu co 12 miesięcy aktualizuje [...] **te informacje**, przekazując [...] je krajowemu organowi regulacyjnemu.

3. *Po otrzymaniu powiadomienia zgodnie z ust. 2, krajowy organ regulacyjny ocenia, czy dostawca usług roamingu ustalił, że nie jest w stanie odzyskać swoich kosztów zgodnie z ust. 1, co doprowadziłoby do naruszenia zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych. Ocena zrównoważonego charakteru modelu opłat krajowych opiera się na odpowiednich obiektywnych czynnikach właściwych dla danego dostawcy usług roamingu, w tym na obiektywnych różnicach między dostawcami usług roamingu w danym państwie członkowskim a poziomem krajowych cen i dochodów. Krajowy organ regulacyjny wyraża zgodę na dodatkową opłatę, jeżeli zostały spełnione powyższe warunki.*

O ile wniosek nie jest ewidentnie bezzasadny, krajowy organ regulacyjny wyraża zgodę na dodatkową opłatę w terminie jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia od dostawcy usług roamingu. Jeżeli krajowy organ regulacyjny uzna, że wniosek jest ewidentnie bezzasadny lub uzna, że udostępniono niewystarczające informacje, w ciągu kolejnych dwóch miesięcy i po umożliwieniu dostawcy usług roamingu bycia wysłuchanym podejmuje ostateczną decyzję o wyrażeniu zgody na dodatkową opłatę, jej zmianie lub jej odrzuceniu.

Artykuł 6bb

Wdrożenie polityki uczciwego korzystania oraz zapewnienie zrównoważenia podczas znoszenia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu

1. W celu zapewnienia spójnego stosowania przepisów zawartych w art. 6b i 6ba Komisja przyjmuje – w drodze aktów wykonawczych i po konsultacji z BEREC – do [...]

15 grudnia 2016 r. szczegółowe zasady dotyczące stosowania polityki uczciwego korzystania i metody *oceny zrównoważonego charakteru [...] zniesienia [...] dodatkowych opłat* z tytułu detalicznych usług roamingu *oraz powiadomienia przekazywanego przez dostawcę usług roamingu na potrzeby tej oceny.*

2. W celu przyjęcia szczegółowych zasad stosowania polityki uczciwego korzystania oraz z zastrzeżeniem art. 6b Komisja bierze pod uwagę następujące czynniki:

- (i) kształtowanie się cen i wzorców konsumpcyjnych w państwach członkowskich;
- (ii) stopień zbieżności krajowych poziomów cen w całej Unii;
- (iii) wzorce podróżowania w Unii;
- (iv) wszelkie widoczne ryzyko zakłócenia konkurencji i zachęt inwestycyjnych na rynkach krajowych i odwiedzanych.

3. Z zastrzeżeniem art. 6ba szczegółowe zasady dotyczące metody [...] *oceny zrównoważonego charakteru [...] zniesienia [...] dodatkowych opłat* z tytułu detalicznych usług roamingu *dla dostawcy usług roamingu* opierają się na następujących czynnikach:

- (i) określenie *całkowitych rzeczywistych i prognozowanych* kosztów świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego [...] *w odniesieniu do faktycznych hurtowych opłat za roaming w niezbilansowanym ruchu oraz* określenie rozsądnego udziału w połączonych i wspólnych kosztach niezbędnych do zapewnienia *detalicznych* usług roamingu *regulowanego*;

[...] **(ii)** określenie całkowitych [...] **rzeczywistych i prognozowanych** dochodów ze świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego;

(iii) konsumpcja detalicznych usług roamingu regulowanego oraz krajowa konsumpcja użytkowników końcowych dostawcy usług roamingu;

(iv) poziom konkurencji, cen i dochodów na rynku rodzimym i jakiegokolwiek zauważalne [...] **ryzyko, że** roaming po krajowych cenach detalicznych [...] **znacznie naruszyłby** ewolucję takich [...] **cen**.

[...]

4. Akty wykonawcze, o których mowa w [...] ust. 1 przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2 [...]. Komisja dokonuje okresowego przeglądu tych aktów wykonawczych w świetle rozwoju sytuacji rynkowej, zgodnie z tą samą procedurą.

5. Krajowy organ regulacyjny ściśle monitoruje i nadzoruje stosowanie polityki uczciwego korzystania oraz środków dotyczących zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, ze szczególnym uwzględnieniem istotnych obiektywnych czynników właściwych dla poszczególnych państw członkowskich oraz istotnych obiektywnych różnic między dostawcami usług roamingu. **Bez uszczerbku dla procedury ustanowionej w art. 6ba ust. 3 krajowy organ regulacyjny egzekwuje terminowo wymagania wynikające z art. 6b i 6ba oraz aktów wykonawczych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu. Krajowy organ regulacyjny może w dowolnym momencie zażądać od dostawcy usługi roamingu zmiany lub zaprzestania stosowania dodatkowej opłaty, jeżeli nie jest ona zgodna z art. 6b lub 6ba.** Krajowy organ regulacyjny corocznie informuje Komisję Europejską o stosowaniu art. 6b, 6ba i 6bb.

6) Dodaje się art. 6c:

Artykuł 6c

Świadczenie detalicznych usług roamingu regulowanego

1. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, jeżeli dostawca usług roamingu stosuje dodatkową opłatę za konsumpcję usług roamingu regulowanego wykraczających poza politykę uczciwego korzystania, musi ona spełniać następujące wymagania (**z wyłączeniem VAT**):

- (a) wszelkie dodatkowe opłaty za połączenia wykonane w roamingu regulowanym, wiadomości SMS wysłane w roamingu regulowanym i usługi transmisji danych w roamingu regulowanym nie przekraczają maksymalnych opłat hurtowych przewidzianych odpowiednio w art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1;
- (b) suma krajowej ceny detalicznej i jakiegokolwiek dodatkowej opłaty pobieranej za połączenia wykonane w roamingu regulowanym, za wiadomości SMS wysłane w roamingu regulowanym lub za usługi transmisji danych w roamingu regulowanym nie przekracza odpowiednio 0,19 EUR za minutę, 0,06 EUR za wiadomość SMS i 0,20 EUR za wykorzystany megabajt;
- (c) jakakolwiek dodatkowa opłata za połączenia odbierane w roamingu regulowanym nie przekracza maksymalnej średniej ważonej stawki za zakańczanie połączeń w sieciach ruchomych w całej Unii określonej zgodnie z ust. 2.

Dostawcy usług roamingu nie stosują żadnej dodatkowej opłaty do wiadomości SMS otrzymanej w roamingu regulowanym ani do wiadomości głosowej otrzymanej w roamingu. Pozostaje to bez uszczerbku dla innych mających zastosowanie opłat, takich jak opłaty z tytułu odsłuchiwanie takich wiadomości.

Dostawcy usług roamingu pobierają opłaty za połączenia wykonywane i odbierane w roamingu w oparciu o naliczanie sekundowe. Dostawcy usług roamingu mogą określić minimalną długość pierwszego impulsu, nieprzekraczającą 30 sekund, dla połączeń wychodzących. Dostawcy usług roamingu pobierają od swoich klientów opłaty za świadczenie usługi transmisji danych w roamingu regulowanym, stosując naliczanie według kilobajtów, z wyjątkiem wiadomości multimedialnych (MMS), za które może być pobierana opłata jednostkowa. ***W takim przypadku opłata detaliczna, jaką dostawca usług roamingu może pobrać od swojego klienta korzystającego z usług roamingu za przesłanie lub odebranie wiadomości MMS, nie przekracza określonej w akapicie pierwszym maksymalnej opłaty detalicznej za usługi transmisji danych w roamingu regulowanym.***

W okresie, o którym mowa w art. 6d ust. 1, niniejszy ustęp nie uniemożliwia składania klientom korzystającym z usług roamingu – za opłatę dzienną lub jakąkolwiek inną opłatę okresową – ofert przewidujących pewną pulę wolumenu [...], pod warunkiem że wielkość konsumpcji całego wolumenu zawartego w ofercie doprowadzi do ustalenia ceny jednostkowej za połączenia wykonane w roamingu regulowanym, połączenia odebrane, przesłane wiadomości SMS oraz usługi transmisji danych w roamingu, która to cena nie przekroczy odpowiedniej krajowej ceny detalicznej i maksymalnej dodatkowej opłaty, o której mowa w pierwszym akapicie.

2. Do dnia 31 grudnia 2015 r. Komisja, po przeprowadzeniu konsultacji z BEREC i z zastrzeżeniem akapitu drugiego niniejszego ustępu, przyjmuje akty wykonawcze określające średnią ważoną maksymalnych stawek za zakańczanie połączeń w sieci ruchomej, o których mowa w ust. 1 lit. b).

Średnia ważona maksymalnych stawek za zakańczanie połączeń w sieciach ruchomych opiera się na następujących kryteriach:

(i) maksymalnym poziomie stawek za zakańczanie połączeń w sieciach ruchomych na rynku hurtowym narzucony na hurtowe zakańczanie połączeń głosowych w poszczególnych sieciach łączności ruchomej przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 7 i 16 dyrektywy ramowej oraz art. 13 dyrektywy 2002/19/WE oraz

(ii) łącznej liczbie abonentów w państwach członkowskich.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2, oraz dokonuje się ich corocznego przeglądu zgodnie z tą samą procedurą.

3. Dostawcy usług roamingu mogą oferować a klienci korzystający z usług roamingu mogą dowolnie wybrać taryfę roamingową inną niż określona w art. 6a, **6b** i 6ba oraz w ust. 1 niniejszego artykułu, dzięki czemu klienci korzystający z usług roamingu czerpią korzyść z innej taryfy za usługi roamingu regulowanego niż taryfa, jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru. Dostawca usług roamingu przypomina tym klientom korzystającym z usługi roamingu, jakie korzyści związane z roamingiem zostaną w ten sposób utracone.

Bez uszczerbku dla poprzedniego akapitu, dostawcy usług roamingu stosują w sposób automatyczny taryfy określone w artykułach 6a i 6b oraz w ust. 1 niniejszego artykułu do wszystkich obecnych i nowych klientów korzystających z usług roamingu.

Każdy klient korzystający z usług roamingu może w dowolnym czasie żądać przejścia na taryfę określoną w art. 6a, **6b** i 6ba i ustępu 1 niniejszego artykułu lub przejścia z tej taryfy na inną. W przypadku gdy klient korzystający z usług roamingu dokona świadomego wyboru, aby przejść z taryfy określonej w art. 6a, **6b** i 6ba i ustępu 1 niniejszego artykułu na inną taryfę lub do niej wrócić, zmiana taryfy na inną następuje w terminie jednego dnia roboczego od otrzymania wniosku, jest bezpłatna i nie podlega warunkom ani ograniczeniom dotyczącym elementów abonamentu innych niż roaming. Dostawcy usług roamingu mogą przesunąć termin zmiany taryfy tak, aby poprzednia taryfa roamingowa obowiązywała przez określony okres minimalny nieprzekraczający dwóch miesięcy.

4. Dostawcy usług roamingu zapewniają, by umowa, która obejmuje dowolny rodzaj detalicznej usługi roamingu regulowanego określała główne cechy tej świadczonej detalicznej usługi roamingu regulowanego, w tym w szczególności:

a) konkretny plan taryfowy lub konkretne plany taryfowe oraz dla każdego takiego planu taryfowego – rodzaje oferowanych usług, w tym wolumen połączeń;

b) wszelkie ograniczenia dotyczące korzystania z detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych według stawek mających zastosowanie w przypadku krajowych usług detalicznych, w szczególności dane ilościowe dotyczące sposobu stosowania polityki uczciwego korzystania – przedstawione przez odniesienie do cen głównych, wolumenu lub innych parametrów danej świadczonej detalicznej usługi roamingu regulowanego.

Dostawcy usług roamingu publikują informacje, o których mowa w akapicie pierwszym.

7) Dodaje się art. 6d:

Artykuł 6d

Przejściowe detaliczne opłaty roamingowe

1. Od dnia 30 kwietnia 2016 r. do dnia [...] **14 czerwca 2017 r.** dostawcy usług roamingu mogą stosować dodatkową opłatę oprócz krajowej ceny detalicznej z tytułu świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 6c.

8) W art. 14 ust. 1 i 3 otrzymują brzmienie:

1. Aby zwrócić uwagę klientów korzystających z usług roamingu na fakt, że mogą podlegać opłatom roamingowym w przypadku wykonywania lub odbierania połączenia lub wysyłania wiadomości SMS, każdy z dostawców usług roamingu – z wyjątkiem przypadków, gdy klient powiadomił dostawcę usług roamingu o swojej rezygnacji z tej usługi – dostarcza klientowi automatycznie za pomocą tekstowej usługi informacyjnej, bezpłatnie i bez zbędnej zwłoki, w chwili gdy klient wjeżdża na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie jego operatora krajowego, podstawowe zindywidualizowane informacje cenowe dotyczące opłat roamingowych (wraz z podatkiem VAT), które mają zastosowanie za wykonywanie i odbieranie połączeń oraz wysyłanie wiadomości SMS przez tego klienta w odwiedzanym państwie członkowskim.

Te podstawowe zindywidualizowane informacje obejmują z dniem rozpoczęcia stosowania art. 6a informacje dotyczące polityki uczciwego korzystania, której podlega wewnątrz UE klient korzystający z usług roamingu. Te podstawowe zindywidualizowane informacje zawierają również informacje o opłatach, którym klient może podlegać zgodnie z jego planem taryfowym oraz – z dniem rozpoczęcia stosowania art. 6a – o opłatach, które mają zastosowanie w przypadku wykroczenia poza politykę uczciwego korzystania, ***lub o dowolnej dodatkowej opłacie mającej zastosowanie zgodnie z art. 6ba*** wewnątrz UE (w walucie, w której klient otrzymuje rachunek wystawiony w kraju macierzystym przez operatora krajowego), której klient może podlegać zgodnie z jego planem taryfowym, za:

- a) wykonywanie połączeń realizowanych w roamingu regulowanym w odwiedzanym państwie członkowskim oraz wykonywanie takich połączeń do państwa członkowskiego jego operatora krajowego, jak również za odbieranie połączeń realizowanych w roamingu regulowanym; oraz
- b) wysyłanie wiadomości SMS w roamingu regulowanym w trakcie pobytu w odwiedzanym państwie członkowskim.

[akapity od trzeciego do piątego pozostają niezmienione]

Akapity pierwszy, drugi, czwarty i piąty, z wyjątkiem zawartego w nich odniesienia do polityki uczciwego korzystania, stosuje się także do usługi połączeń głosowych i wiadomości SMS w roamingu, z których korzystają klienci korzystający z usług roamingu podróżujący poza Unią i które są świadczone przez dostawcę usług roamingu.

2a. Z dniem określonym w art. 6a dostawca usług roamingu wysyła powiadomienie do klienta korzystającego z usług roamingu, gdy zostanie osiągnięty mający zastosowanie limit uczciwego wykorzystania usług roamingu regulowanego lub dowolny próg korzystania stosowany zgodnie z art. 6ba. Powiadomienie to wskazuje dodatkową opłatę w roamingu regulowanym, która będzie stosowana do każdego dodatkowego wykorzystania usług połączeń głosowych i wiadomości SMS w roamingu regulowanym przez klienta korzystającego z usług roamingu. Każdy klient ma prawo zażądać od dostawcy usług roamingu zaprzestania wysyłania takich powiadomień oraz zażądać – w każdej chwili i nieodpłatnie – ponownego uruchomienia tej usługi przez dostawcę.

3. Dostawcy usług roamingu udzielają wszystkim klientom pełnych informacji o wysokości mających zastosowanie opłat roamingowych przy zawieraniu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Ponadto zawsze w przypadku zmiany opłat roamingowych bez zbędnej zwłoki informują swoich klientów korzystających z usług roamingu o aktualnej wysokości tych opłat.

Następnie w rozsądnych odstępach czasu wysyłają przypomnienia wszystkim klientom, którzy wybrali inną taryfę.

9) W art. 15 ust. 2 i 6 otrzymują brzmienie:

2. Za pomocą automatycznej wiadomości dostawca usług roamingu informuje klienta korzystającego z usług roamingu o tym, że korzysta z usług transmisji danych w roamingu regulowanym, oraz – z dniem rozpoczęcia stosowania art. 6a – dostarcza podstawowe zindywidualizowane informacje dotyczące polityki uczciwego korzystania, której podlega klient korzystający z usług roamingu wewnątrz UE. Informacja ta zawiera również **informacje** o opłatach, którym podlegają wewnątrz UE klienci korzystający z usług roamingu, oraz – z dniem rozpoczęcia stosowania art. 6a – o opłatach, które mają zastosowanie w przypadku wykroczenia poza politykę uczciwego korzystania, **lub o dowolnej dodatkowej opłacie mającej zastosowanie zgodnie z art. 6ba** (w walucie, w której klient otrzymuje rachunek wystawiony w kraju macierzystym przez operatora krajowego), wyrażonej ceną za megabajt, stosowanej w przypadku świadczenia usług transmisji danych w roamingu regulowanym temu klientowi korzystającemu z usług roamingu w danym państwie członkowskim, z wyjątkiem przypadków, gdy klient powiadomił dostawcę usług roamingu o rezygnacji z tych informacji.

Informacje taryfowe dostarcza się na urządzenie mobilne klienta korzystającego z usług roamingu, na przykład za pomocą wiadomości SMS, poczty elektronicznej lub okna dialogowego w urządzeniu mobilnym za każdym razem, gdy klient korzystający z usług roamingu wjeżdża na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie jego operatora krajowego i po raz pierwszy uruchamia usługę transmisji danych w roamingu w tym konkretnym państwie członkowskim. Informacje te dostarczane są nieodpłatnie w chwili, gdy klient korzystający z usług roamingu uruchamia usługę transmisji danych w roamingu regulowanym, za pomocą odpowiednich środków ułatwiających jej otrzymanie i zrozumienie.

[akapit trzeci pozostaje niezmienny]

6. Niniejszy artykuł, z wyjątkiem ust. 5 i odniesienia do polityki uczciwego korzystania w ust. 2 oraz z zastrzeżeniem akapitu drugiego i trzeciego niniejszego ustępu, stosuje się także do usług transmisji danych w roamingu, z których korzystają klienci korzystający z usług roamingu podróżujący poza Unią i które są świadczone przez dostawcę usług roamingu.

[akapity drugi i trzeci pozostają niezmiennione]

9a) W art. 15 dodaje się ust. 2a:

2a. Z dniem określonym w art. 6a [...] **dostawca usług roamingu wysyła** powiadomienie [...] , gdy zostanie osiągnięty mający zastosowanie limit uczciwego wykorzystania usług transmisji danych w roamingu regulowanym **lub dowolny próg korzystania stosowany zgodnie z art. 6ba. Powiadomienie to wskazuje dodatkową opłatę w roamingu regulowanym, która będzie stosowana do każdego dodatkowego wykorzystania usługi transmisji danych w roamingu regulowanym przez klienta korzystającego z usług roamingu.** Każdy klient ma prawo zażądać od dostawcy usług roamingu zaprzestania wysyłania takich powiadomień oraz zażądać – w każdej chwili i nieodpłatnie – ponownego uruchomienia tej usługi przez dostawcę.

9b) art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. Każdy dostawca usług roamingu zapewnia wszystkim swoim klientom korzystającym z usług roamingu możliwość celowego i bezpłatnego wyboru usługi polegającej na terminowym informowaniu o skumulowanym wykorzystaniu wyrażonym w jednostkach objętości danych lub w walucie, w której klient korzystający z usług roamingu otrzymuje rachunki z tytułu usług transmisji danych w roamingu regulowanym, która to usługa gwarantuje, że bez wyrażonej zgody klienta skumulowane wydatki z tytułu usług transmisji danych w roamingu regulowanym w określonym okresie użytkowania, z wyłączeniem wiadomości MMS, za które pobierane są opłaty jednostkowe, nie przekraczają określonego pułapu wyrażonego w kwotach opłat.

10) W art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się następujący akapit:

Krajowe organy regulacyjne ściśle monitorują i nadzorują dostawców usług roamingu korzystających z art. 6b, 6ba i art. 6c ust. 3.

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

Krajowe organy regulacyjne udostępniają do publicznej wiadomości aktualne informacje dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności jego art. 6a, 6b, 6ba, 6c, 7, 9, i 12, w sposób umożliwiający zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tych informacji.

11) Artykuł 19 otrzymuje brzmienie:

1. Po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja rozpoczyna przegląd hurtowego rynku usług roamingu z myślą o oszacowaniu środków niezbędnych, by umożliwić zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu [...] **15 czerwca 2017 r.** Komisja dokonuje przeglądu między innymi stopnia konkurencji na krajowych rynkach hurtowych, w szczególności ocenia poziom ponoszonych w hurcie i poziom opłat w hurcie, oraz pozycję rynkową operatorów mających ograniczony zakres geograficzny, w tym wpływ umów komercyjnych na konkurencję oraz zdolność operatorów do czerpania korzyści z ekonomii skali. Komisja ocenia również rozwój konkurencji na detalicznych rynkach roamingu oraz wszelkie widoczne ryzyko zakłócenia konkurencji i zachęty do inwestowania na rynkach macierzystych i odwiedzanych. Oceniając środki niezbędne, by umożliwić zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, Komisja bierze pod uwagę konieczność zapewnienia, by dostawcy usług roamingu mogli odzyskać wszystkie koszty świadczenia hurtowych usług roamingu regulowanego, w tym koszty połączone i wspólne. Komisja bierze również pod uwagę potrzebę zapobieżenia stałemu roamingowi lub niewłaściwemu lub niestandardowemu wykorzystaniu hurtowego dostępu do usług roamingu w celach innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego użytkownikom końcowym dostawców usług roamingu w czasie okresowych podróży użytkowników końcowych w obrębie Unii.

2. Komisja do dnia 15 czerwca 2016 r. przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wyników przeglądu, o którym mowa w ust. 1.

Do sprawozdania dołącza się, po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, stosowny wniosek ustawodawczy służący zmianie hurtowych opłat za usługi roamingu regulowanego określonych w niniejszym rozporządzeniu lub przewidujący inne rozwiązanie, by zaradzić kwestiom stwierdzonym w hurcie w celu zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu przed [...] **15 czerwca 2017 r.**

3. Ponadto co dwa lata od daty sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, Komisja przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Każde sprawozdanie zawiera między innymi ocenę:

- a) dostępności i jakości usług, łącznie z usługami będącymi alternatywą dla detalicznych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu regulowanym, zwłaszcza w świetle rozwoju techniki;
- b) stopnia konkurencji na rynku detalicznym i hurtowym, w szczególności pozycji rynkowej małych, niezależnych lub nowo powstałych operatorów, w tym wpływu umów komercyjnych na konkurencję oraz stopnia wzajemnego połączenia operatorów;
- c) stopnia, w jakim realizacja rozwiązań strukturalnych przewidzianych w art. 3 i 4 przyniosła pobudzenie konkurencji w sektorze usług roamingu regulowanego na rynku wewnętrznym.

4. Aby ocenić rozwój konkurencji na rynkach usług roamingu ogólnounijnego, BEREC regularnie gromadzi pochodzące od krajowych organów regulacyjnych dane dotyczące zmian opłat detalicznych i hurtowych za usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu regulowanym. Dane te przekazywane są Komisji co najmniej dwa razy w roku. Komisja podaje je do wiadomości publicznej.

Ponadto na podstawie zebranych danych BEREC regularnie przedstawia sprawozdanie na temat kształtowania się cen i schematów korzystania w państwach członkowskich zarówno w przypadku usług krajowych, jak i usług roamingu oraz ewolucji faktycznych hurtowych opłat roamingowych w niezbilansowanym ruchu między dostawcami usług roamingu.

BEREC pozyskuje również corocznie od krajowych organów regulacyjnych informacje na temat przejrzystości i porównywalności różnych taryf oferowanych przez operatorów swoim klientom. Komisja podaje te dane i ustalenia do wiadomości publicznej.

Artykuł 6a – Zmiany w dyrektywie 2002/22/WE

W art. 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. Krajowe środki dotyczące dostępu użytkowników końcowych do usług i aplikacji lub korzystania z nich za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej respektują prawa podstawowe i wolności osób fizycznych, w tym prawo do prywatności oraz prawo do rzetelnego procesu sądowego określonego w art. 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Artykuł 7 – Klauzula przeglądowa

Komisja dokonuje przeglądu artykułów 3, 4 i 5 niniejszego rozporządzenia i przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Pierwsze sprawozdanie składa się najpóźniej w dniu [...] **30 kwietnia 2019** r. Kolejne sprawozdania składa się co cztery lata. W razie potrzeby Komisja przedkłada odpowiednie propozycje zmian do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 8 – Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 30 kwietnia 2016 r. z wyjątkiem następujących przepisów:

a) art. 6 ust. 5 i ust. [...]9a – które stosuje się od dnia [...] **15 czerwca 2017** r., pod warunkiem że w tym dniu ma zastosowanie akt ustawodawczy, o którym mowa w art. 6 ust. 11.

W przypadku gdy ten akt ustawodawczy nie ma zastosowania w dniu [...] **15 czerwca 2017** r., do dnia rozpoczęcia stosowania tego aktu ustawodawczego zamiast art. 6 ust. 5 stosuje się art. 6 ust. 7.

W przypadku gdy ten akt ustawodawczy ma zastosowanie po [...] **15 czerwca 2017** r., art. 6 ust. 5[...], ust. 9a stosuje się od daty rozpoczęcia stosowania tego aktu ustawodawczego.

- b) przyznania Komisji uprawnień wykonawczych przewidzianych w art. 6 ust. 3, 5 i 6 – które stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia;
- c) zadania BEREC przewidzianego w art. 4 (ust. [...]5) – które stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia;
- d) art. 6 ust. 11 – który stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2a. Państwa członkowskie mogą utrzymać do dnia 31 grudnia 2016 r. środki krajowe, w tym systemy samoregulacyjne, stosowane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, które nie są zgodne z art. 3 ust. 2 lub 3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych środkach najpóźniej do dnia 30 kwietnia 2016 r.

3. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1203/2012 z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego wewnątrz Unii⁶ dotyczące modelu technicznego służącego wdrożeniu dostępu do lokalnych usług transmisji danych w roamingu w sieci odwiedzanej nadal mają zastosowanie do odrębnej sprzedaży detalicznych usług transmisji danych w roamingu regulowanym do momentu przyjęcia aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 6 pkt 3 lit. c) niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

⁶ Dz.U. L 347 z 15.12.2012, s. 1.